Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu in Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anu 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ și insertiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 138. Brașovŭ, Luni, Marți 20 Iunie (2 Iulie) 1889.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1889 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șese luni 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unŭ anŭ 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 franci., pe șese luni 4 franci.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 19 Iunie

Publicămŭ mai josŭ o corespondență ce ni-s'a trimesŭ din Țera Oltului și care ne vestesce érășĭ unŭ nou atentatŭ la vieța și limba românéscă din nefericitulŭ nostru Ardélŭ.

Ni-se comunică adecă, că fișpanulŭ din Făgărașŭ, Mihail Horvath, a datŭ poruncă, ca în viitorŭ sĕ nu mai cuteze nicĭ unŭ notarŭ a se folosĭ de limba comunei în actele sale, ci esclusivŭ numai de limba ungurésca.

Cu alte cuvinte s'a pusŭ în lucrare și în comitatulŭ Făgărașului, care este unŭ comitatŭ curatŭ românescŭ, introducerea limbei maghiare și în comune, cum s'a întêmplatŭ de pildă în pașalîculŭ Sighișorei.

Pănă acum se totŭ dicea, că fișpanulŭ Făgărașului este unŭ omŭ „conciliantŭ“ și respecteză înainte de tóte legile, în puterea cărora comunele făgărășene se folosescŭ pănă acuma de limba lorŭ maternă.

Cum vine, că acum deodată numitulŭ fișpanŭ 'șĭ-a schimbatŭ gândulŭ și începe a se face vestitŭ și elŭ cu poruncĭ ca ale pașalelorŭ Banffy dela Bistrița-Năsăudŭ și Bethlen dela Târnave?

Nu cumva servilismulŭ, ce l'au doveditŭ partea cea mai mare dintre fruntașii românĭ din comitatŭ la tóte ocasiunile, încurajéză acum pe fișpanulŭ a merge unŭ pasŭ mai departe? Orĭ că programele de reformă administrativă ale noilorŭ miniștri au înfluințatŭ atâtŭ de multŭ asupra fișpanului, încâtŭ s'a hotărîtŭ a'șĭ schimba atitudinea sa mai *conciliantă* de pănă acum?

Se fiă óre poruncile sale prevestitorii reformei administrative, ce voescŭ se o sevêrșéscă miniștrii Szilagyi și Teleki?

Orĭ cum ar fi, faptulŭ fișpanului dela Făgărașŭ este și rĕmâne contrarŭ legilorŭ dela 1868 și înainte de tóte dușmanŭ vieții și limbei românescĭ; este și rĕmâne unŭ atentatŭ în contra poporului românŭ.

Semnalândŭ noulŭ periculŭ, așteptămŭ ca fruntașii românĭ ai comitatului Făgărașŭ, decă mai bate inimă românéscă în ei, sĕ ia în apĕrare autonomia comunelorŭ și sĕ nu stea nepăsătorĭ așteptând ca și acéstă nelegalitate sĕ devină faptŭ împlinitŭ.

† Michailŭ Eminescu.

Strălucitulŭ și genialulŭ nostru poetŭ, care cu puternĭculŭ farmecŭ alŭ spiritului sĕu adâncŭ și pĕtrundĕtorŭ a datŭ unŭ nou avêntŭ poesiei române, nu mai este între cei vii. Lovitŭ de-o bólă crudă și nemilosă, Eminescu s'a stînsŭ în flórea vieții, lăsândŭ unŭ mare golŭ în literatura română.

Poesiile lui Eminescu suntŭ viulŭ monumentŭ, ce va glorifica vecĭnicŭ numele celui care, sêmțindŭ cu frații sĕi de suferințe din tóte părțile, a scrisŭ:

Dela Mare pân' la Tisa
Totŭ Românulŭ plânsu-mi-s'a ș. c. l.

Dela mare pân' la Tisa plânge adĭ totŭ Românulŭ mórtea lui Eminescu care a întemeiat o nouă școlă pe têrêmulŭ poesiei romàne.

Pĕtrunșĭ de adâncă durere depunemŭ o lacrimă fierbinte pe mormêntulŭ marelui poetŭ!

*

Foile din Bucurescĭ publică următórele amĕnunte din vieța și despre mórtea poetului:

Mihailŭ Eminescu s'a născutŭ la Botoșanĭ în anulŭ 1849, împlinea decĭ 40 de anĭ. Elŭ ișĭ făcu primele studii în Cernăuțŭ, le continuă apoi în Blașiu, Viena și Berlinŭ. După ce se întorse în țéră, ocupă pe rêndŭ mai multe funcțiunĭ. Intr'unŭ rêndŭ fu numitŭ revisorŭ școlarŭ alŭ județelorŭ Iașĭ și Vasluiu. Altădată fu însărcinatŭ cu predarea limbei germane și geografie la școla comercială din Iașĭ.

Avêndŭ unŭ capitalŭ de cunoscințe întinse și unu caracterŭ independentŭ, Eminescu părăsi cariera de funcționarŭ și îmbrățișă aceea de diaristŭ. Elŭ ocupă loculŭ de primŭ-redactorŭ alŭ diarului „*Timpulŭ*“, pănă în momentulŭ fatalŭ alŭ declarărei bólei sale. In ultimulŭ timpŭ a scrisŭ din cândŭ în cândŭ la „România Liberă“, „Fântâna Blanduziei“ etc.

Acum patru anĭ Eminescu fu lovitŭ mai întâiu de bólă crudă, care îlŭ covêrși acum. Vindecatŭ relativŭ, elŭ recădu în două rêndurĭ într'o crisă nervósă. Elŭ fu dusŭ și căutatŭ în ospițiulŭ doctorului Șuțu. Aicĭ l'a învitatŭ înainte cu câteva sĕptĕmânĭ unŭ amicŭ, care descrie starea lui în „Naționalulŭ“ astfelŭ:

L'am vĕdutŭ.

Și fără voiă mĭ-au venitŭ în minte versurile lui:

Și prin gându-mĭ trece vêntulŭ,
Capu'mĭ arde pustiitŭ,
Aspru, rece, sună cântulŭ
Celŭ eternŭ neisprăvitŭ.

. . . .

Unde'sŭ șirurile clare din viață-mĭ sĕ le [spunŭ?
Ah! Organele'sŭ sfărmate și măestrulŭ... [e nebunŭ!

Cum m'a vĕdutŭ, m'a recunoscutŭ, mĭ-a disŭ pe nume și m'a îmbrățișatŭ. Nenorocitulŭ poetŭ are, par'că, clipe de luciditate, care însĕ imediatŭ disparŭ lăsândŭ locŭ unei incoherențe spăimêntătóre.

— „Ah! Ia uite-te cum sêmĕnă Pasteur cu Maiorescu! Și tu semenĭ, îmĭ spune mie, 'semenĭ cu Kant! Bietulŭ Kant, mare omŭ! Am învĕțatŭ la elŭ, la Heidelberg..... Te rogŭ sĕ-mĭ aducĭ tóte volumele lui... Eu sêmĕnŭ cu Schiller și cu Faust alŭ lui Gothe. Am sĕ mĕ sinucidŭ!.... Așa a făcutŭ și Hamlet!.... Mare omŭ e Shakespeare! Ce tragedianŭ!.... Dér Kant!.... Kant!.... Unde mai găsescĭ unŭ Kant!.... A muritŭ la 1885!.... Am sĕ mĕ ducŭ sĕ-lŭ vĕdŭ la Heidelberg!... Am sĕ vorbescŭ cu elŭ!... Da, am sĕ mĕ sinucidŭ și eu ca Hamlet!... Am sĕ îmĭ prefacŭ vieța în nimicŭ și sângele în vinŭ de Drăgășanĭ!...... Sĕ morŭ!... Și apoi.... cu vinulŭ sĕ mĕ vindecŭ!.... Ce mare omŭ e Kant!...

Cam acestea suntŭ cuvintele lui. Și érășĭ fuma, dicêndŭ: „Țigara e celŭ mai bunŭ iodŭ!“

Și scrie, scrie mereu, fără întrerupere, pe orĭ-ce petecŭ de hârtiă. Pomenesce mereu de limba arabă, de limbile slave, de limba sanscrită, tóte însĕ fără nicĭ unŭ șirŭ.

Apoi începe a recita versurĭ din Omer, din Orațiu, din Virgiliu și în urmă spune cuvinte fără nicĭ unŭ înțelesŭ, dér cu unŭ ritmŭ perfectŭ, cu voce cadențată, gravă, pĕtrundĕtóre.

Și érășĭ cade pe gândurĭ, mai multŭ rupe țigările decâtŭ le fumeză, scrie, scrie necontenitŭ litere fără nicĭ unŭ rostŭ, cuvinte de care cea mai mare

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Poesii poporale.

(Culese de **D. J.**)

Tu mĕ 'ntrebĭ de unde-mĭ vine
De n'am voia totă'n mine?
Dér de-ai sci n'ai întreba,
Scumpă inimióra mea,
Căcĭ maica când m'a făcutŭ
A nĕcăjitŭ forte multŭ
Și ea rĕu s'a supĕratŭ
Și tare m'a blăstămatŭ:
Sĕ n'am Pascĭ, nice Rusale
De câtŭ pușca în spinare.
Și a disŭ măicuța mea,
Când o nĕcăjamŭ pe ea,
Sĕ nu prindŭ carulŭ și plugulŭ,
Ci sĕ iau drumulŭ de-alungulŭ.
Și suspinŭ ca vai de mine
Însu'mĭ nu sciu pentru cine
Și stau ca frunda pe têu,
Nu scie făr' Dumnedĕu.
De-ar sci cineva pe lume
Cum stă inima în mine
Elŭ singurŭ ar suspina
Pentru inimióra mea

*

Pasĕre galbină'n pene
Și frumosă la sprâncene,
Pentru ce mĭ-ai mai cântatŭ
De de-acum m'am săturatŭ;
Decâtŭ eu sĕ mai dorescŭ,
Mai bin' sĕ nu mai trăescŭ;
Că doru-i o bólă mare,
Care nicĭ unŭ lécŭ nu are,
Și doru-i o bólă grea
Nu-țĭ trece pănă-i lumea.
Decâtŭ o vieță mare
Și cu dorulŭ în spinare
Mai bine numai de-o lună
Fără dorŭ totŭ e mai bună.

*

Bate Dómne ce vei bate,
Bate Dómne ce vei vrea
Bate ursitórea mea,
Care m'a ursitŭ e mine
De sĕ nu sciu ce e bine,
Care pe min' m'a ursitŭ
Sĕ plângŭ nóptea'n așternutŭ
Sĕ trăescŭ totŭ cu urîtŭ.
Și sĕ plângŭ fără încetare
Cu dorulŭ badii'n spinare.

*

Cărarea de peste délŭ
Făcută-i de-alŭ meu amarŭ,
Cărarea de peste ritŭ
Făcută-i de-alŭ meu urîtŭ.
Dare-ar Dumnedeu o plóiă
Délurile sĕ se móie
Sĕ rĕmâie numai molulŭ
Cum am rĕmasŭ eu cu dorulŭ.

*

Măgheranŭ de pe fântână
Am bădițŭ ca o lumină,
Umblă două sĕ mi'lŭ ia
Dumnedeu sĕ nu li'lŭ dea,
Umblă două sĕ'lŭ sĕrute
Dumnedeu sĕ nu le-ajute.

*

Place-mĭ mândra óchește
Și'n tĕrgŭ mĭ-e falĭ cu ea,
Dér mândruța gălbiciósă
Nicĭ acasă nu-i frumósă,
Nicĭ acasă, nicĭ în tĕrgŭ,
Nicĭ sĕ mâncĭ cu ea din blidŭ.

*

Frundă verde de alunŭ
Te-am iubitŭ și n'ai fostŭ omŭ
C'ai fostŭ o gură căscată
De ne-a sciutŭ lumea totă.

*

Hai muere sĕ jucămŭ,
Că fata ni-o măritămŭ,
Pare-ne bine c'amŭ dat'o
Vai de-acela ce-a luat'o

*

Nu mĕ da maică departe
Sĕ viu cu desagii 'n spate,
Cu desagii'mbĕrați,
Și cu ochii lăcrămațĭ,
Ci mĕ dă maică'n vecinĭ
Sĕ te vĕdŭ séra ce cinĭ,
Dimineța când prândescĭ,
Peste di cum mai trăescĭ.

*

Dómne, la inima mea
Este-unŭ rîu și-o fântânea,
Fântâna-i nĕcazŭ de mórte
Rîulŭ le spală pe tóte.

*

De-așŭ trăi câtŭ frunda'n viă
N'așŭ lua fată cu moșiă
Sĕ-mĭ poruncéscă ea mie.

*

De-aicĭ pân' la badiulŭ meu,
Nu e nicĭ dealŭ, nicĭ pârĕu,
Numai singurŭ dorŭ de-alŭ meu,
Nu e nicĭ dealŭ nicĭ cărare,
Numai dorulŭ meu celŭ mare;
Dorulŭ meu bade cu-alŭ tĕu
De s'ar face-unŭ podŭ mereu
Sĕ trécă totŭ doi cu doi
Și tu bade pân' la noi.

*

M'a făcutŭ maica în dorĭ
Spre Dumineca de florĭ,
Câțĭ feciorĭ pe-unŭ latŭ de țéră
Toțĭ alérgă sĕ mĕ céră.
O miiă de-ar alerga
Că măicuța nu m'a da,
Că pe mine m'a făcutŭ
Cum măicuții i-a plăcutŭ,
Nicĭ înaltă, nicĭ micuță
Cum e mândra mai drăguță,
M'a făcutŭ și m'a'nchinatŭ
De norocŭ mĭ-a descântatŭ,
M'a stropitŭ cu pĕnă verde
Sĕ fiu dragă cui mĕ vede
Și de-atuncĭ bădiță, dĕu,
Morŭ voinicĭ de dorulŭ meu.

parte suntŭ: Kant, limba sanscrită, limba arabă....

După părerea doctorilorŭ mórtea lui Eminescu a provenitŭ din apoplexiă. Foile din Bucuresci publică următórele detalii cu privire la mórtea nefericitului poetŭ:

Cu 15 dile înaintea încetărei lui din viețâ, doctorulŭ Șuțu a începutŭ a se îngriji de sănĕtatea luceafĕrului poesiei române, căci Eminescu începù a merge din ce în ce mai rĕu. Erĭ diminețâ cerù sĕ i-se dea unŭ paharŭ cu lapte și cerù sĕ i-se trimită d-rulŭ Șuțu, căci vrea sĕ vorbéscă cu elŭ. Era în momente de luciditate; doctorulŭ întrebându-lŭ cum se simte, Eminescu rĕspunse, că are durerĭ în totŭ corpulŭ, carĭ îi cășunéză multŭ rĕu.

Din nenorocire... aceste momente lucide n'au ținutŭ multŭ, căcĭ după o jumĕtate de oră, bietulŭ Eminescu începù din nou sĕ aiureze. D-rulŭ Șuțu căută sĕ-lŭ liniștéscă și poetulŭ se duse sĕ se culce. Nu trecù nicĭ o oră, când d-rulŭ Șuțu întrà din nou la elŭ, de astădată îlŭ găsì întinsŭ... fără nicĭ o suflare.

Eminescu murise.

Doctorulŭ Șuțu făcu cunoscută acéstă scire tuturorŭ prietinilorŭ sĕi și membrilorŭ consiliului de familiă, ce s'a constituitŭ Marția trecută. Corpulŭ sĕu a fostŭ îndată transportatŭ în o altă cameră a ospiciului, în apropierea biuroului d-rului Șuțu. Stetea întinsŭ pe unŭ patŭ și era învĕlitŭ cu unŭ zăbranicŭ. Fața-i e fórte slăbită și are mai multe sgârieturĭ, carĭ au provenitŭ din causa mâncărimei ce suferea elŭ.

In urma dorinței d-lui Titu Maiorescu, s'a procedatŭ la autopsia cadavrului lui Eminescu. S'a constatatŭ, spune „Constituționalulŭ", că creerii aveau o greutate de 1400 grame, cu tóte că erau în stare de imuere (ramoliție.) Emisferulŭ stângŭ singurŭ cântărea 595 gr., celŭ dreptŭ 555, fără cerebelŭ. Partea psihică a creerilorŭ era aprópe totalŭ ulcerată, în emisferulŭ stângŭ chiar și cea psicho-motrice; membranele creerilorŭ injectate și aderente. Circumvolu-țiunile multŭ desvoltate și adâncĭ. Inima în stare de ipertrofie pasivă cu degenerare grăsósă a țesutului muscularŭ, la rădĕcina aortei s'a constatatŭ începutulŭ unui procesŭ ateromatos, er valvulele inimei erau intacte. Degenerarea grăsósă s'a găsitŭ în același stadiu și la țĕsăturile ficatului, care bine înțelesŭ era puținŭ ipertrofiatŭ. Splina în stare iperemică și de degenerațiă.

Corpulŭ rĕposatului Michailŭ Eminescu fù depusŭ în biserica sf. Gheorghe nou. Inmormêntarea s'a făcutŭ în 17 (29) Iunie a. c. cu mare ceremoniă în Bucuresci la órele 5 p. m. Pressa a depusŭ o coronă pe mormêntulŭ poetului. Amicii poetului au deschisŭ o listă de subscripțiune pentru înmormêntare, guvernulŭ însĕ a decisŭ ca înmormêntarea sĕ se facă pe spesele statului. Ca delegatŭ alŭ guvernului la înmormêntare a asistatŭ d. St. Mihălescu, secretarulŭ generalŭ alŭ ministeriului de instrucțiă.

DIN AFARĂ.

Foile rusescĭ și vorbirea Monarchului austro-ungarŭ.

„*Novosti*" crede, că pasagiile discursului împĕratului Austriei relative la Serbia și la Bulgaria constitue amenințărĭ directe. Austro-Ungaria, în încrederea sa, bizuindu-se pe liga păcii, se arată mândră, der se va abține dela o politică provocătóre.

„Gazeta de Moscova" găsesce, că în discursulŭ împĕratului Franciscŭ Iosifŭ, Serbia și Bulgaria suntŭ tratate ca și cum ar face parte integrantă din Austria. După fóia rusescă discursulŭ lasă sĕ se întrevadă nisce scopurĭ agresive în contra ligei păcii și constitue unŭ nou elementŭ regretabilŭ de neliniște.

Inarmările Elveției.

Adunarea federală a autorisatŭ, în unanimitate și fără discuțiune, pe consiliulŭ federalŭ a introduce în armată câtŭ se póte de curêndŭ pușcile de calibru micŭ. De asemenea s'a autorisatŭ facerea unui împrumutŭ pentru procurare de materialŭ de rĕsboiu.

Oficerĭ bulgarĭ în Austria.

Cuvintele din discursulŭ Monarchului austro-ungarŭ, că în Bulgaria domnesce ordine și liniște, și că acestŭ statŭ progreseză, au produsŭ o impresiune escelentă asupra Bulgarilorŭ, carĭ se simtŭ acum încuragiațĭ și foile lorŭ dicŭ, că cuvintele M. Sale dovedescŭ, că Bulgarii nu suntŭ părăsițĭ. In legătură cu acésta putemŭ cita decĭ faptulŭ, că o circulare a ministrului bulgarŭ de resbelŭ învită pe toțĭ oficerii, carĭ cunoscŭ limba nemțéscă, cea franțuzască și cea italienéscă sĕ se presinte la ministerŭ pentru a fi supușĭ la examenulŭ acestorŭ limbĭ. Cei ce vorŭ poseda cunoscințele cerute vor fi trimișĭ în Austria la Academiile de statŭ-majorŭ și de intendență militară. Va sĕ dică nu mai suntŭ trimișĭ oficerii bulgarĭ în Rusia.

Regularea Prutului.

Delegatulŭ austriacŭ în comisiunea mixtă a Prutului, a comunicatŭ colegilor sĕi din România și Rusia, că guvernul austriac aderéză la propunerea făcută anulŭ trecutŭ de guvernulŭ românŭ, de a rectifica cursulŭ Prutului dela Novosielița până la Nemțenĭ. Cheltuelile urcându-se aprópe la 500,000 francĭ, trebue sĕ fiă acoperite de cele trei state riverane și vor fi repartisate în cei cincĭ anĭ ce vorŭ dura lucrările. Rĕspunsulŭ guvernului rusŭ nu este încă cunoscutŭ. Indată ce se va comunica comisiunei mixte a Prutului, se va pute procede la lucrările de rectificare.

SCIRILE ȘILEI.

Distincțiune. Cetimŭ în „Fóia Diecesană": Din o epistolă privată sosită aicĭ după punerea în tiparŭ a numĕrului trecutŭ, estragemŭ, că Majestatea Sa Monarchulŭ cu ocasiunea depunerei jurămêntului de fidelitate a descoperitŭ pregrațiosŭ Presânției Sale D-lui Episcopŭ Nicolau Popea bucuria Sa, că a ajunsŭ Episcopia Caransebeșului în mânĭ așa de bune, și că Presânțitulŭ Episcopŭ a fostŭ primitŭ și întîmpinatŭ de toțĭ consilierii Majestății Sale peste așteptare cu deosebită prevenire.

***

Dr. Beniaminŭ Popescu, archimandritŭ românŭ din Vlaho-Clisura în Macedonia, făcêndŭ o călĕtoriă în străinătate, a visitatŭ la reîntórcerea sa prin Pesta pe ministrulŭ de culte ungurescŭ conte Albin *Csáky*, precum și pe ministrulŭ-președinte *Tisza* și pe ministrulŭ de comunicațiune *Baross*. Foile ungurescĭ spunŭ, că a fostŭ primitŭ cu multă prevenire. Conversația între d-lŭ Tisza și d-lŭ archimandritŭ a mijlocit'o d-lŭ Silviu Suciu, tălmaciulŭ românŭ alŭ ministrului-președinte. Cu ceilalțĭ din miniștri d-lŭ archimandritŭ s'a înțelesŭ în limba slavă.

***

Societatea pentru crearea unui fondŭ de teatru românŭ își va ține adunarea sa generală în anulŭ acesta în Caransebeșŭ, probabilŭ în prima jumĕtate a lunei lui Septembre. Din incidentulŭ acesta inteligența română de acolo a și ținutŭ până acuma două conferințe, în carĭ s'a discutatŭ și compusŭ unŭ proiectŭ generalŭ de programŭ și s'a alesŭ unŭ comitetŭ de acțiune, care constituindu-se și-a alesŭ de presidentŭ pe D-lŭ protopresbiterŭ Andreiu *Ghidiu*, de vicepresidentŭ pe D-lŭ Traianŭ *Barzu*, er de secretarĭ pe Domnii Davidŭ *Terfaloga* și Petru *Corneanŭ*. Timpulŭ ținerei adunării generale, câtŭ și programulŭ, statorindu-se definitivŭ, se vorŭ publica la timpulŭ sĕu.

***

Esposiția din Parisŭ. Alțĭ lăutarĭ românĭ au mai plecatŭ Joi la Parisŭ, cu carĭ d-lŭ Iordache Ionescu voesce sĕ complecteze banda dela ciu[...]a din Esposiția. Au plecatŭ Ionică vioristulŭ; Bălanŭ Pădureanu naistulŭ; Petrache Basamacŭ, cobzarulŭ, și Nicolae Moldoveanu gitaristulŭ. Totŭ Joi au plecatŭ și trei fete: Amelia, Ardeleanca și Luța. Scirea dată de câteva diare române că unŭ preotŭ rusŭ ar fi bine-cuvêntatŭ secțiunea rusescă, a românéscă, a grecéscă și sêrbéscă dela Esposițiă e cu desĕvârșirei neesactă. Din contră unŭ preotŭ rusŭ a binecuvêntatŭ numai secțiunea rusescă și în aceeașĭ di superiorulŭ bisericei românescĭ din Parisŭ a binecuvêntatŭ secțiunea românéscă, sêrbéscă și grecéscă.

***

Metropolitŭ nou. Majestatea Sa Monarchulŭ a numitŭ pe Archimandritulŭ din Mostarŭ Serafinŭ Petrovicĭ de Metropolitŭ gr. or. alŭ Herțegovinei.

***

Loteria Esposiției române se va face la 25 Iunie în grădina Cișmegiu din Bucurescĭ.

***

Păcala în Oradea-mare. Sub acestŭ titlu scrie „Familia" următórele: Românii din comuna rurală Ceheiu, de lângă Oradea-mare, suntŭ vestițĭ precupețĭ de porcĭ. Ei cutrieră țera de-acurmedișulŭ, vĕdŭ și 'nvețâ multŭ, de aceea suntŭ șirețĭ și agerĭ la minte. In têrgulŭ de țeră din sĕptĕmâna trecută, ținutŭ în Oradea-mare, unŭ precupețŭ din Ceheiu vindea 22 de pulcelașĭ frumoșĭ. Cum stetea elŭ așteptândŭ sĕ-i vie noroculŭ, etă că se ivesce unŭ Ungurŭ micŭ și grosŭ, der fudulŭ, ca celŭ ce scie, că are parale, și-lŭ întrébă ec'așa ca din spatele calului, că cum dă purceii? Ceheianulŭ băgêndŭ de sémă de felulŭ cum l'a întrebatŭ Ungurulŭ, 'i respunde suridêndŭ de sub musteță, că-i vinde ieftinŭ. „Celŭ dintêiu cu 4 crucerĭ, alŭ doilea cu 8, alŭ treilea cu 16 și totŭ așa mai departe fiecare purcelŭ cu prețŭ de două orĭ atâta ca celŭ de mai nainte". Ungurulŭ nu mai putea de bucuriă, c'a datŭ d'unŭ têrgŭ atâtŭ de bunŭ; scose der iute bughilarulŭ și dete Ceheianului 10 fl. ca arvună. Apoi se puseră sĕ socotéscă prețulŭ întregŭ alŭ celorŭ 22 de purcei. Der încetulŭ cu 'ncetulŭ bucuria cumpĕrătorului dispărù, apoi îlŭ cuprinse o frică și 'n cele din urmă îi curgeau nisce sudorĭ recĭ pe față, căcĭ pentru purcelulŭ alŭ 22-lea avea sĕ plătéscă 81,066 fl. 88 cr., er pentru toțĭ cei 22 tocmai 163,134 fl. 10 cr., sumă ce nemŭ de nemŭ alŭ seu n'a avutŭ. Spăriatŭ se și ruga de Românŭ, că nu-i pasă de arvună, numai sĕ strice têrgulŭ. Acela făcù din umerĭ, rîdêndŭ și ținêndu-șĭ arvuna, mâna porcii mai încolo.

***

Tovarășŭ de drumŭ ucigașŭ. Vasilie Șandru din Peștișu-de-susŭ, mergêndŭ la têrgulŭ din Hațegŭ, lua în carŭ, de plăcere, pe unŭ drumarŭ necunoscutŭ. Pe drumŭ îi spuse acestuia, că are 183 fl. cu carĭ sĕ-'șĭ cumpere boi. La crucea de pétră de lângă Câmpulŭ pânei, care cruce arată loculŭ unde Turcii ișĭ avură tabĕra înainte de bătălia cea mare, Vas. Șandru se puse sĕ dormă puținteliŭ. Streinulŭ, când observà că Șandru a adurmitŭ, îlŭ străpunse cu unŭ cuțitŭ în spinare. Rănitulŭ sărì în susŭ scoțêndŭ unŭ strigătŭ de durere. Ucigașulŭ, care voia sĕ-'lŭ jefuiască, audì în acestŭ momentŭ vocĭ de ómenĭ, carĭ se apropiau, și fugì în întunerecŭ. Șandru fù dusŭ, fără sĕ scie de elŭ, la Hațegŭ spre a i-se da îngrijirile de lipsă.

***

„Musa română", revistă musicală-literară, după o întrerupere de câteva lunĭ, va apăré érășĭ cu începutulŭ lunei Augustŭ st. v. și va costa până la finea lunei Decemvre 5 fl. v. a. séu 13 lei. Doritorii de a avé acéstă revistă au de a se adresa la redacția revistei în *Blașiu* (Balázsfalva) celŭ mai multŭ până la 20 Iuliu st. n. Revista „Musa Română" va îmbrăca aceeașĭ haină și va păstra același caracterŭ ca și în cursulŭ anului trecutŭ.

Din delegațiuni.

Delegatulŭ *Dumba*, care în dilele trecute a fostŭ în România, a spusŭ în delegațiunĭ, că în România nu esistă o partidă rusescă cu devisă rusescă; de asemenea nu esistă nicĭ partidă austro-ungară. In privința acésta nimenea sĕ nu'șĭ facă ilusiune. *Românii vréu înainte de tóte sĕ fiă Românĭ,* suntŭ geloșĭ de independența lorŭ și numai o politică folositóre statului lorŭ independentŭ urmărescŭ. Românii voescŭ pacea. Potŭ sĕ mai asigurŭ, dise delegatulŭ Dumba, că noi ni-amŭ câștiga numai amicĭ în România printr'o politică comercială demnă de unŭ statŭ mare, der nu prin o politică de precupețĭ. Vreai se ai amicĭ, trebue sĕ le și oferĭ ceva.

Despre *România* s'a vorbitŭ și în delegațiunea ungurescă. Delegatulŭ Iuliu *Horváth* — care se vede că nu pré are dragoste de Românĭ — dise, că ce s'a pututŭ mai multŭ obține din partea României, a fostŭ că acésta a promisŭ cea mai strictă neutralite, der prin acésta nu s'a vĕdutŭ impedecată a arăta față cu unŭ altŭ statŭ alte sentimente și a'i promova interesele. Vorbitorulŭ dise, că nu s'a apreciatŭ din destulŭ importanța României pentru Austro-Ungaria. „România a fostŭ, dise elŭ, vatra tuturorŭ acelorŭ neplăcerĭ, ce le-am avutŭ în peninsula belcanică, în Serbia, în Bulgaria. Negreșitŭ, că *la acéstă disposițiune, nefavorabilă nouĕ, a spiritelorŭ în România a contribuitŭ multŭ felulŭ și modulŭ cum amŭ tratatŭ noi cestiunile materiale.* Nicĭ dominațiunea pe Dunăre n'amŭ sciut'o păstra, amŭ perdutŭ și ce amŭ avutŭ. Rusia și Grecia ne concureză cu vaporele lorŭ pe Dunăre, în România nĭ-a luatŭ loculŭ în privința comerțului Germania."

Delegatulŭ *Asboth* face matematicesce socotela, că decă Serbia și România arŭ fi ținutŭ strînsŭ la sistemulŭ puterilorŭ aliate, arŭ fi pututŭ ține în frêu, în casulŭ unei conflagrațiunĭ, o armată rusescă de 200,000 ómenĭ; adĭ însĕ România și Serbia ar ține în frêu o armată austro-ungară totŭ așa de puternică. „Asta dă o diferință de aprópe o jumĕtate milionŭ de ómenĭ în nefavórea nóstră. Amŭ perdutŭ peste nópte tóte avantagiele în peninsula balcanică, dela Marea-adriatică până la Marea-negră. In privința politicei comerciale e de așteptatŭ, ca comerțulŭ nostru orientalŭ, ce ni-s'a închisŭ la granița română, sĕ afle închise tóte porțile de eșire și în cele din urmă va fi nevoitŭ sĕ ocoléscă prin Anglia și Italia, pe unde deja de acum se mișcă esportulŭ nostru în România.

Ministrulŭ *Kalnoky* dete a înțelege lui Horvath, că decă nu s'a încheiatŭ convenția comercială cu România, causa e guvernulŭ ungurescŭ. „Decă vrei raporturĭ bune cu popórele din peninsula balcanică, trebue sĕ te ferescĭ de a fi micŭ la sufletŭ în cestiunĭ economice. Ceea ce privesce afirmarea, că în România domnesce óre care animositate față cu noi, póte fi adevĕratŭ și îmĭ pare rĕu de acestŭ lucru. Der potŭ fi frecărĭ între popóre dincóce și dincolo de graniță. Românii însĕ suntŭ ómenĭ multŭ pré înțelepțĭ decâtŭ sĕ nu-'șĭ cunóscă interesele lorŭ. *Ținta lorŭ e deplina independență în tóte direcțiunile* și noi putemŭ numai sĕ ne bucurămŭ de acésta.

Ministrulŭ *Tisza* luà și elŭ cuvêntulŭ în privința cestiunilorŭ economice cu România, der nicĭ de astă-dată nu-'șĭ putù stăpâni șovinismulŭ. Dise că doresce încheiarea coventiei cu România, der sĕ nu se arate lucrulŭ așa, ca cum o parte orĭ alta a monarchiei și nu România ar purta vina la ne'ncheiarea convenției, fiindcă atuncĭ ar face sĕ se crédă în România, că Ungurii suntŭ gata din motive politice la orĭ-ce jertfă materială. Dice că Românii au cerutŭ pré marĭ jertfe și de aceea nu s'a încheiatŭ convenția.

Delegatulŭ Dr. *Demel*, vorbindŭ despre programulŭ unirei tuturorŭ Sêrbi-

lorŭ, dice că și în 1848 se socoteau asemenea idei ca visurĭ, și mai târdiu au devenitŭ o realitate. Italia și Germania, care și au făcutŭ unirea, o dovedescŭ acésta. Austro-Ungaria decĭ sĕ fiă cu pază față cu Serbia. Stările în *România, ală cărei poporŭ, ca celŭ mai de frunte epigonŭ la Balcanĭ e prea mândru, decâtŭ ca sĕ sufere influințe*, cum se potŭ cugeta în Serbia, nu oferŭ motivŭ de neliniște în acestŭ momentŭ. Cabinetulŭ românŭ de adĭ are acelașŭ ministru-președinte, alŭ ministerului de odinióră, care a încheiatŭ convenția comercială cu Austro-Ungaria, și după retragerea lui opiniunea publică dicea, că bunele raporturĭ ale Austriei cu România suntŭ periclitate seriosŭ, și adĭ după retragerea ministerului Brătianu se dice acelașŭ lucru. Decĭ ce privesce România, nu e motivŭ pentru o deosebită neliniște. Cu dreptŭ decĭ neliniștea se atribeu nemulțămirei și animosității unor marĭ puterĭ asupra stării de dreptŭ în centrulŭ Europii și se reduce la gravaminele închipuite ale acestorŭ puterĭ. Vorbitorulŭ dise în fine, că ministrulŭ de esterne sĕ fiă cu cea mai mare îngrijire a cultiva și a desvolta alianța cu Italia și a o feri de orĭ-ce turburare, deórece acéstă alianță n'are basă istorică cu alianta cu Germania.

Ministrulŭ Kalnoky dise, că în relațiile cu Italia nu e nicĭ o turburare; congresulŭ catolicŭ nu le-a turburatŭ, pentru-că congrese catolice s'au ținutŭ și în alte state. S'ar pute dice atuncĭ, că în reuniunĭ private și în adunărĭ publice italiane se atacă integritatea Italiei. Dér simțulŭ politicŭ finŭ alŭ bărbațilorŭ a găsitŭ mĕsura corectă, îndată ce au fostŭ lămurițĭ asupra naturei adunărei.

Raportorulŭ delegației austriace atrase atențiunea ministrului asupra împrejurărei, că în Orientŭ se arată din timpŭ în timpŭ în diferiele porturĭ corăbii de rĕsboiu străine, numai austriace nu; ar fi în interesulŭ monarchiei decă ar apăre din timpŭ în timpŭ și corăbii de rĕsboiu austriace în porturile orientale.

Delegatulŭ Nadherny stăruesce pentru ținerea unei escadre permanente în Levantŭ. In locŭ sĕ se țină escadra în Marea adriatică, sĕ se țină în Lavantŭ, căcĭ e în interesulŭ monarchiei.

Corespondența „Gaz. Trans".

Din Țera-Oltului, 28 Iunie.

O tu, dulce limbă românéscă, câtŭ poțĭ fi de urîtă și amară pentru domnii dela puteredin statulŭ ungarŭ. Nu mai poțĭ fi suferită în nicĭ unŭ colțŭ alŭ Transilvaniei. Tocmai acum în seculuŭ luminilorŭ, când după legile firei trebue sĕ fiă datŭ fiă-cărei națiunĭ libertate de a pute înainta și de a se cultiva în limba mamei, tocmai acum dicŭ, vinŭ cei dela putere din statulŭ numitŭ numai pe hârtiă „constituționalŭ" și prin ordinațiunĭ opurescŭ de a se mai lucra pe la comune curată românesce în limba română. Nu sciu cum va fi în celelalte comitate, unde populațiunea este în maioritate română, dér în comitatulŭ Făgărașului, care este purŭ românescŭ, s'au schimbatŭ lucrurile și étă cum:

In comitatulŭ Făgărașului până de presentŭ administrația oficiósă la comunele române s'a purtatŭ în limba română. Nu-i venia nimĕnui în minte, că se va impune și în acestŭ comitatŭ comunelor limba maghiară și acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ se dusese vestea, că actualulŭ fișpanŭ V. Horvath Mihaly este omŭ conciliantŭ, care respecteză legile. Dér ce se vedĭ, că cu o tragere de pénă d-lŭ fișpanŭ, în dilele trecute *a datŭ poruncă strașnică ca în viitorŭ sĕ nu mai cuteze nicĭ unŭ notarŭ a se folosi de limba comunei în actele oficióse*, ci esclusivŭ numai de limba statului; basându'șĭ ordinațiune pe simpla afirmare, că întroduce limba maghiară în comune numai din punctŭ de vedere alŭ controlei; de unde ar urmă, ca amploiații superiorĭ ai comitatului Făgărașŭ nu sciu limba comitatului, și astfeliu li-s'ară [...] controla față cu agendele comunale și notariale.

Dér purcédă din orĭ-ce causă acéstă ordinațiune, destulŭ că prin dispozițiunea amintită s'a stêrnitŭ o amăriciune în poporŭ și cu deosebire în inteligința acestui comitat, căcĭ prin dispozițiunea acésta agendele comunale se îngreuneză fórte mult atât pentru notarĭ, câtŭ și mai ales pentru poporŭ pentru-că în multe cercurĭ notariale *afară de notarŭ nu se află nicĭ unŭ individŭ, care sĕ-i potă sĕrmanului omŭ tălmăci resoluțiunile primite* — astfelŭ încâtŭ este silitŭ sĕ alerge în comuna unde locuesce notarulŭ de câte 2—3 orĭ până ilŭ află acasă, și prin acésta omulŭ îșĭ perde 2—3 dile de lucru, ba ce e mai multŭ, s'a întâmplatŭ, că din causă, că n'a avutŭ cine'i tălmăci resoluțiunile a perdutŭ omulŭ și procese de desdaunare și altele...

Se nasce acum întrebarea, că întroducêndu-se limba maghiară la comune, ce o sĕ se întâmple cu primarii, carĭ nu sciu altă limbă decâtŭ limba lorŭ maternă? Subscrie-vorŭ ei raportele într'o limbă necunoscută lorŭ? Mai departe ce o sĕ se întâmple cu notarii cei bĕtrânĭ, de carĭ așŭ pute numĕra în comitatulŭ Făgărașului mai mulțĭ de cei carĭ nu suntŭ apțĭ a purta agendele în limba statului? Fondulŭ de pensiune nu dispune spre a pute fi pensionațĭ. Oficiulŭ nu și-lŭ potŭ purta în limba statului și în casulŭ din urmă vrêndŭ nevrêndŭ vorŭ fi silițĭ a se retrage făr' de nicĭ o remunerațiune, și țăr' de a li se lua în considerare serviciile prestate până acum cu mare năcazŭ. Ba ce e mai multŭ, prin demisionare îșĭ vorŭ perde și taxele deja anticipate la fondulŭ de pensionare și astfelŭ în urma acestora vorŭ fi silițĭ a apuca córnele plugului, decă vorŭ ave unde și cu ce sĕ are.

D-lŭ vice-comite alŭ comitatului Făgărașului Daniilŭ Grămoiu ar fi fostŭ în dreptŭ, ba chiar obligatŭ a conchema jurisdicțiunea comitatului, ca sĕ o consulte, respective sĕ aducă la cunoscință că Ilustritatea Sa d-lŭ com. supremŭ a întrodusŭ limba maghiară la comune din simpla împrejurare, ca sĕ se ușureze controla etc.

Credŭ însĕ, că câtŭ mai curêndŭ d-lŭ vice-comite va aduce acésta la cunoscința comisiunei municipale fiindŭ o causă internă a comitatului, și'șĭ va face datoria între marginele și conformŭ legei pentru a se concede și mai departe folosirea limbei române și acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ după cum a sciutŭ a'șĭ face datoria a arunca pe spatele sĕrmanului poporŭ aprópe la 1 milionŭ fl. pentru clădirea căilei ferate, căruia nu-i va aduce nicĭ unŭ folosŭ și nicĭ când nu vorŭ reprimi taxele ce trebuescŭ plătite; căcĭ cu ocasiunea construirei se vorŭ afla lipitorĭ streine destule.

D.

Literatură.

Preotulŭ Românŭ, diarŭ bisericescŭ, scolasticŭ și literarŭ. Anulŭ XV. Apare în Gherla odată pe lună și costă pe anŭ 4 fl. Redactorŭ *Nicolae Fekete Negruțiu*. — Nr. 7. (Iulie) conține: Studii din dreptulŭ canonicŭ (urmare), de I. Papiu; Cununa de mărgăritare a Precuratei Vergure Maria; Superstițiunile observate în vechime la nascerea pruncilorŭ, de I. Boroșŭ; Predică despre pĕcatulŭ beției, de Ioanŭ Croitorŭ-Sabo; Predică la înmormêntarea unui pruncŭ, de Vas. Criste; Din istoria despărțirei bisericei orientale de cea apusană; Varietățĭ.

Familia, diarŭ beletristicŭ literarŭ, apare în Oradea-mare în fiă-care Duminecă și costă pe anŭ 10 fl. séu 25 lei, pe ½ anŭ 2 fl. 70 cr. Redactorŭ și editorŭ: *Iosifŭ Vulcanŭ*. — Nr. 25 dela 18(30) Iunie conține: Spunemĭ... (poesiă), de Iuliu I. Roșca; Iubire din fașă (amintirĭ), de N. A. Bogdanŭ; La strașinĭ (poesiă), de Tr. H. Popŭ; Dér deu nicĭ elŭ pe a mea (anecdotă poporală), de Gr. Sima alŭ lui Ionŭ; Convorbirĭ archeologice (fine), de Dionisiu O. Olinescu; Istoria Venerii de pe Capitolŭ, de A. C. Domșa; Doine și chiuiturĭ poporale, culese de Antoniu Popŭ; Scrisóre din Galata, de Iassiensis; Deputațiune africană la împĕratulŭ Germaniei (ilustrațiune); Literatură și arte; Ce e nou?; Posta Red.; Călindarulŭ sĕptĕmânei.

Programa esamenelorŭ.

dela institutulŭ pedagogicŭ diecesanŭ din Caransebeșŭ la finele anului scolarŭ 1888/9.

Joi în 15/27 Iunie a. c. dela 8—12 óre Limba română curs. I., II., III. Limba maghiară curs. I., II., III. Istoria patriei curs. III.

*Joi în 22 Iunie (*4 Iulie) dela 8—12 óre Religiunea curs. I. II. Propedeutica pedagogică curs. I. Geometria curs. III. Pedagogia curs. II. Economia rurală curs. I. Geografia curs. I., III. Istoria naturală curs. II. Fisica curs. III.

Vineri în 23 Iunie (5 Iulie) Religiunea curs. III. Aritmetica curs. II. Geometria curs. I. Economia rurală curs. III. Istoria universală curs. II. Istoria naturală curs. I. Fisica curs. II. Limba germână curs. I., II., III.

Luni 26 Iunie (8 Iulie) dela 8—12 óre Aritmetica curs. I. III. Geometria curs. II. Pedagogia curs. III. Economia rurală curs. II. Istoria universală curs. I. Istoria naturală curs. III. Geografia curs. II. Fisica curs. I. Dela 3—6 óre Higiena curs. I. II. III. Tipiculŭ cantoralŭ I. II. III. Cântarea bisericéscă, curs. I. II. III. Musica vocală și instrum. curs. I. II. III. Gimnastica curs. I. II. III.

Convocare.

„Reuniunea fondului pentru înființarea unei școle române de fetițe în Clușiu" îșĭ va ține adunarea generală anuală pentru a. c. în 17 Iuliu st. n. la 5 ore după prândŭ în localitatea casinei române din locŭ, la care suntŭ prin acésta cu tótă onórea învitațĭ on. domnĭ membri, cum și alțĭ amicĭ ai causei. — *Clusiu*, în 28 Iuniu st. n. 1889.

Alex. **Bohățielu**, președinte. — Dr. Gr. **Silași**, secretarŭ.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ și de economiĭ.

Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operatiunilorŭ de cassă în luna Iuniu 1889.

Intrate:

Numerarŭ cu 31 Maiu 1889 fl.	7,295.25
Depunerĭ spre fructificare .	83,911.34
Cambii rĕscumpĕrate . . .	95,978.06
Conturĭ curente	40,501.88
Imprumuturĭ pe producte .	5,782.68
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	14,845.—
Monetă	3,113.42
Interese și provisiunĭ . .	4,328.09
Comisiunĭ	1,631.17
Diverse	70,578.85
	fl. 327,965.74

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare fl.	59,427.08
Cambii escomptate . . .	124,859.55
Conturĭ curente	21,733.62
Imprumuturĭ pe producte .	5,828.30
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	25,747.16
Monetă	2214.39
Interese și provisiunĭ . .	711.24
Comisiunĭ	187.—
Diverse	72,173.74
Spese și salare	674.35
Numerarŭ cu 30 Iuniu 1889	14,409.31
	fl. 327,965.74

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. — **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Bruxela, 1 Iulie. Erĭ a fostŭ aicĭ o imposantă festivitate. Fracțiunile liberale s'au împĕcatŭ érășĭ și au serbatŭ acestŭ evenimentŭ.

Parisŭ, 1 Iulie. Mai multe diare anunță, că Germania favoriseză acțiunea diplomatică pentru recunóscerea prințului Bulgariei Ferdinand de Coburg. Se asigură, că Rusia va rĕspunde la acésta prin denunțarea (abdicerea, Kundigung) tractatului de Berlinŭ.

Constantinopolŭ, 1 Iulie. Pórta a primitŭ dela autoritățile din Novibazarŭ o telegramă, în care se spune, că scirile despre turburările, ce s'ar fi ivitŭ acolo, suntŭ neadevĕrate.

DIVERSE.

Baletistă ardêndŭ. Pe scena operei dela Berlinŭ s'a întâmplatŭ erĭ unŭ incidentŭ dintre cele mai marĭ și periculóse: Era representațiunea de gală Renzi; la începutulŭ baletului intrândŭ pe scenă se aprinse rochia d-șórei Sonutay. Nefericita artistă într'unŭ minutŭ fù acoperită de flacărĭ. Strigătele ei de desperare umplură sala și băgă grózǎ în toțĭ câțĭ erau de fază, între carĭ și părechea imperială. Representațiunea se întrerupse. O panică mare cuprinse pe toțĭ artiștii. Numai bassulŭ Krassa nu-șĭ perdŭ presența de spiritŭ. Eșĭ dintre culise pe scenă și acoperi, cu o manta ce avea, pe nefericita fată, stingêndŭ astfelŭ foculŭ după ea. Dênsa fù dusă în camera de conversație a operei, unde veniră doctorii sĕ-i dea primele îngrijirĭ și sĕ-i mai astêmpere durerea pricinuită de multele rănĭ ce are pe corpŭ. Se înțelege, că într'aste teatrulŭ se goli, cu tóte că cortina nu se lăsă josŭ. Părechea imperială d'asemenea era rĕu impresionată, și representațiunea nu a continuatŭ decâtŭ după ce i-se raportă împĕratului, că nu mai este nicĭ unŭ pericolŭ.

Arderea cadavrelorŭ la Parisŭ. Din Parisŭ se scrie, că în dilele acestea a funcționatŭ pentru prima dată cuptorulŭ de cremațiune, aședatŭ în cimiterulŭ Père Lachaise. Resultatulŭ n'a fostŭ însĕ mulțămitorŭ. Nemulțămirea provine d'acolo, că arderea costă prea multŭ, aprópe 80, francĭ și apoi și dureză multŭ, o oră și jumĕtate, până ce corpulŭ se arde. Acum vorŭ sĕ facă altŭ cuptorŭ, care sĕ fiă mai perfectŭ, s'ar face focŭ în elŭ cu cocs și 'n care arderea sĕ nu țină mai multŭ de câtŭ o oră. După legile francese orĭ-care cetățeanŭ póte dispune prin testamentŭ ca moștenitorii sĕi sĕ-i ardă corpulŭ, ceea ce aceștia, decă ar lipsi sĕ îndeplinéscă, se vorŭ pedepsi cu 6 lunĭ închisóre.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 1 Iulie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.42	Vênd.	9.44
Argintŭ românescŭ -	„	9.38	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.42	„	9.44
Lire turcescĭ - - -	„	10.65	„	10.70
Imperialĭ - - - -	„	9.65	„	9.70
Galbinĭ .	„	5.58	„	5.62
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	100.70
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	94.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	143.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.90
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.90
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	126.25
Renta de hârtiă austriacă - - -	83.40
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.20
Renta de aurŭ austriacă - - -	109.10
Losurĭ din 1860 - - - - - -	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	907.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	314.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	302.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - -	5.65
Napoleon-d'orĭ - - - - - - -	9.44½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	58.22½
Londra 10 Livressterlinge - - - -	119.15

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii dĕ pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans“.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S Georgĭ] : 1 oră 30 minute nóptea..
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre dimineța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre dimineța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amedĭ
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre dimineța.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01 / 7.11	8.46 / 9.18	1.51 / 2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu	11.02	10.35	5.26	6.56 / 7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriș	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uióra	1.34			10.12
Vințulŭ de susŭ	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiușŭ	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blașiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copșa mică	4.09			1.30
Mediașŭ	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighișóra	5.45			3.35
Hașfaleu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Ágostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldióra	9.06			7.45
Brașovŭ	9.45 / 1.55	5.32		8.32
Timișŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucurescĭ	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	*)
Predealŭ		4.40	1.14	5.03
Timișu		9.12	1.45	6.22
Brașovŭ	—.— / 4.54	9.41 / 10.17	2.32 / 7.07	7.23
Feldióra	5.37		7.44	
Apața	6.15		8.09	
Agostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Hașfaleu	9.09		10.34	
Sighișóra	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediașŭ	11.04		11.35	
Copșa mică	11.24 / 11.39		12.19 / 11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blașiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiușŭ	1.13		1.07	
Aiudu	2.18		2.11	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.33	
Uiora	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirișu	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Clușiu	5.56 / 6.45	5.32	5.08	8.—
Nădășelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireșŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rev	9.55	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04 / 11.19	8.42 / 8.47	10.50	4.03 / 4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1.40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vineri.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ	2.17	3.53 / 4.29	5.36 / 6.06
Glogovațu	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulișu	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborșinŭ		7.20	8.42
Zamu		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăștia		11.—	11.39
Șibotu		11.29	12.01
Vințulŭ de josu		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiușu	9.54	1.06	1.24

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiușu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vințulu de josu	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicĭca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborșinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulișu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaț	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42 / 9.20	11.30 / 12.05	7.44
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.05	4.35
Seica mare		2.38	5.05
Lómneșŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneșu		10.05	10.40
Șeica mare		10.40	11.10
Copșa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Mirașteu	5.21	12.36	6.08
Oșorheiu	5.40 / 6.—	12.55 / 4.58	6.27
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu	6.45	10.— / 12.15	9.49 / 10.20
Mirașteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.31	2.02	12.06
Cheța	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Hațegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Banița	11.50	3.53
Petroșenĭ	12.30	4.25

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Nemeth-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișu	8.50	3.40

Unied.-Simeria (Piski

niedóra	9.30
erna	9.56
imeria	10.15

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Mureșu-Ludoșu	4.30
Țagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistrița	11.—

Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	3.—
Țagŭ-Budatelecu	6.49
Mureșu-Ludoșu	9.35

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	6.—
Sighișóră	8.56

Notă: Numeriiîncuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.